

Haren en vensters van Bulbine

Trendwatcher Adjiedj Bakas hield tijdens de bijeenkomst ter gelegenheid van het 150 jarig bestaan van de KAVB in mei 2010 een inspirerende en stimulerende lezing. Zo riep hij de sector op niet alleen bollen te verkopen, maar dit te ondersteunen met verhalen. Er moesten toch mooie verhalen te vertellen zijn over bloembollen. 'Verhalen verkopen' was zijn credo. Reden om mijn plaatjescollecties na te lopen op planten met een mooi of persoonlijk verhaal. Dit jaar in De Wereldbol bloembollen waar zo'n verhaal bij hoort.

Tekst en foto's: Peter Knippels

En van de dingen die je kan overkomen bij natuurwandelingen, is een plant over het hoofd zien. Soms gaat dat erg makkelijk. Je kan er niet over struikelen, wel overheen lopen. Nabij Swellendam in Zuid-Afrika ligt tussen de veehouderijbedrijven en de graanvelden aan de Breede River een enkele honderden hectare groot terrein met renosterveldvegetatie. De renosterbosjes op dit terrein staan in het algemeen op enige afstand van elkaar; van enkele decimeters tot een meter. In deze open vegetatie krijgen andere planten voldoende ruimte om te groeien en te bloeien. De eind augustus (want Zuidelijk Halfmond) bloeiende bolgewassen zijn met name Iridaceae: Gladiolus, Ixia, Watsonia, Moraea, Lapeirousia, Romulea, Hesperantha en Geissorhiza. Al deze planten vallen op door hun groei- of bloeiwijze. Ik bezoek dit veld tijdens het eerste symposium van de IBSA in 2000 en loop samen met één van de medesymposiumgangers over het veld. Net als de rest tuur ik tussen en onder het struikgewas en naar de grond. Tussen een aantal stenen zie ik de eerste Bulbine mesembryanthoides staan en duik ik op mijn knieën. Ik krijg direct de vraag 'wat zie je, wat is dat?' Ik leg uit welke plant het is en geef uitleg over de groeiwijze. Het wordt als bijzonder ervaren en ik word bedankt, 'anders had ze erover heen gelopen en had ze dit allemaal niet geweten'.

Bloeiwijze van *B. mesembryanthoides*



Bulbine mesembryanthoides

HAAR ALS KENMERK

Het geslacht *Bulbine* (Asphodelaceae) omvat meer dan 100 soorten die hun habitat vinden in Zuid-Afrika en Australië. Kenmerkend voor

de soorten van dit geslacht zijn de vorm van de bloemen en de behaarde helmdraden. Aan deze haren kunnen *Bulbinesoorten* worden onderscheiden van *Bulbinellasoorten*. Deze laatste soorten hebben een vergelijkbare bloeiwijze en bloemvorm, maar de meeldraden zijn 'kaal'. De kleine bloemen van *Bulbine* staan in een aar en zijn bijna altijd geel van kleur. Een ander kenmerk bij vele *Bulbinesoorten* zijn de vensters op/in de bladeren. Deze vensters kenmerken zich door een andere kleur, bij vele soorten een lichte kleur. Wie meer willen lezen over deze vensters, verwijs ik graag naar het artikel 'A contribution to the anatomy and surface details in leaves in the genus *Bulbine* (Asphodelaceae) in Africa' van de hand van Baijnath en Cultler, verschenen in *The South African Journal of Botany* in 1993. De meest bekende *Bulbinesoort* is *B. frutescens*, die nog wel eens te koop wordt aangeboden als bloeiende potplant. *B. frutescens* kan eenvoudig worden herkend aan de kleur van de bloemen. Bij andere *Bulbinesoorten* zijn de bloembladen geel van kleur, bij *B. frutescens* zijn ze oranje met geel van kleur.